

Η μεγάλη απόφαση πάρθηκε στις 25 Νοεμβρίου 1929: Η κοινότητα Αγίων Θεοδώρων Ίμβρου ψήφισε τη δημιουργία νέου σχολικού κτιρίου. Στη θέση του παλιού που και μικρό ήταν και ανεπαρκές, καθώς στον μαθητικό πληθυσμό είχαν προστεθεί και τα παιδιά γειτονικού χωριού. Οι μαθητές μεταφέρθηκαν προσωρινά στο κτίριο που σήμερα στεγάζει το κοινοτικό κατάστημα. Για να υλοποιηθεί το σχέδιο, μπήκε φόρος 1% στην παραγωγή λαδιού (του κυριότερου προϊόντος της περιοχής), ενώ όλοι οι πάνω από 18 χρόνων κάτοικοι θα δούλευαν αμισθί από δυο μέρες καθένας τους. Όμως, ο λογαριασμός και πάλι δεν έβγαине. Ο πρόεδρος της σχολικής επιτροπής πήγε στο Άγιο Όρος και εξασφάλισε την ξυλεία που η οικοδομή χρειαζόταν. Και η επιτροπή στράφηκε στους Ίμβριώτες του εξωτερικού, ζητώντας τη συνδρομή τους. Κάτοικος Ιερουσαλήμ, ο Κωνσταντίνος Ηλιάδης, όχι μόνο ανταποκρίθηκε αλλά έβαλε το χέρι βαθιά στην τσέπη του. Το νέο σχολικό κτίριο (Ηλιάδειος Σχολή, προς τιμήν του ευεργέτη) ήταν έτοιμο στα 1932. Δάσκαλος ο Αλέξανδρος Ζαφειριάδης.

Ο τουρκικός νόμος όριζε ότι η διδασκαλία γίνεται στα τουρκικά, παρέχεται δωρεάν και είναι ανεξίτηρος. Όσοι ήθελαν τα παιδιά να διδάσκονται τη θρησκεία και τη γλώσσα τους, μπορούσαν να πληρώνουν «ειδικούς δασκάλους» με τα μαθήματα να γίνονται μέσα στο σχολείο. Ο νόμος αυτός καταργήθηκε το 1952, όταν τα ελληνικά σχολεία στην Ίμβρο και στην Τένεδο υπήχθησαν στις διατάξεις για την ιδιωτική εκπαίδευση. Στις 18 Ιουλίου 1964, ο νόμος επανήλθε σε ισχύ. Τη χρονιά εκείνη, στην Ίμβρο υπήρχαν 981 μαθητές που φοιτούσαν σε έξι εξατάξια ελληνικά σχολεία. Καταργήθηκαν όλα. Φυσικά και των Αγίων Θεοδώρων. Τα κτίρια δημεύτηκαν. Το 2012, στα τουρκικά σχολεία του νησιού φοιτούσαν τριάντα Ελληνόπουλα, όπως γράφει στο εντυπωσιακό (997 σελίδες με απίθανο αρχαικό υλικό, φωτογραφίες και βιογραφικά) βιβλίο του «Η εκπαίδευση στην Ίμβρο» ο εκπαιδευτικός Ιωακείμ Μπουτάρας (από αυτό το βιβλίο και από συνομιλία με τον ίδιο είναι παρμένα και τα περισσότερα στοιχεία αυτού του κειμένου).

Πριν να καταργηθούν, στο σχολείο των Αγίων Θεοδώρων φοίτησε για πέντε χρόνια και ο γεννημένος εκεί (το 1940) Δημήτριος Αρχοντώνης. Στις 22 Οκτωβρίου 1991, εκλέχτηκε 70ός οικουμενικός πατριάρχης με το όνομα Βαρθολομαίος. Ένα από τα προσωπικά στοιχήματα που έβαλε, ήταν να ξαναδεί το σχολείο των παιδικών του χρόνων να λειτουργεί. Ταυτόχρονα, ο Σύλλογος Ίμβριων, παίρνοντας αφορμή από την πρόθεση των Τούρκων να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ξεκίνησε τα τελευταία δέκα χρόνια έναν αγώνα στα ευρωπαϊκά δικαστήρια και κοινοτικά όργανα για να αποδοθούν στους Έλληνες της Ίμβρου οι κατασχεμένες περιουσίες τους, να αποκατασταθούν τα μητρώα και να επιτραπεί η καλλιέργεια του πολιτισμού τους. Προκειμένου να προχωρήσουν οι ενταξιακές συνομιλίες της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, στις 10 Ιανουαρίου 2012, η τουρκική κυβέρνηση έδωσε άδεια να λειτουργήσει στην Ίμβρο ένα μειονοτικό σχολείο. Το Ίδρυμα της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας προχώρησε στην επισκευή του ερειπωμένου σχολείου των Αγίων Θεοδώρων και στον εξοπλισμό του με το απαραίτητο υλικό. Και το τουρκικό υπουργείο Παιδείας διόρισε δασκάλα την Άννα Κουζουμά, η οποία είχε φύγει από την Ίμβρο πριν από

36 χρόνια και επανήλθε πρόσφατα. Αναμένεται ο διορισμός ακόμα ενός δασκάλου, ενώ τη διεύθυνση του σχολείου ανέλαβε η Π. Βέρβερη, μόνιμη κάτοικος της Ίμβρου. Τα εγκαίνια έγιναν προχτές με παρόντα τον πατριάρχη Βαρθολομαίο. Ήδη, έχουν γραφτεί δυο μαθητές και αναμένονται ακόμα οκτώ.

(protagon, 6.9.2013)